Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 18. decembra 2025*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Hospodárska súťaž – Článok 102 ZFEÚ – Zneužitie dominantného postavenia – Organizácia kolektívnej správy autorských práv – Stanovenie poplatkov za udelenie licencie na sprístupňovanie diel chránených autorským právom – Hotelové zariadenia – Metóda výpočtu – Nezohľadnenie obsadenosti izieb – Neprimerané ceny“

Vo veci C-161/24,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Krajský soud v Brně (Krajský súd Brno, Česká republika) z 29. februára 2024 a doručený Súdnemu dvoru v ten istý deň, ktorý súvisí s konaním:

OSA, z.s., predtým OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z.s.,

proti

Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory C. Lycourgos, sudcovia O. Spineanu-Matei (spravodajkyňa), S. Rodin, N. Piçarra a N. Fenger,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: I. Illéssy, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 13. marca 2025,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– OSA, z.s., v zastúpení: V. Bernard, R. Neruda a L. Štiková Gachová, advokáti,

– Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, v zastúpení: A. Drbal, H. Malíková a P. Mlsna,

– španielska vláda, v zastúpení: M. Morales Puerta, splnomocnená zástupkyňa,

– francúzska vláda, v zastúpení: R. Bénard a T. Lechevallier, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: čeština.

– Európska komisia, v zastúpení: E. Arsenidou, B. Ernst, M. Monfort a P. Němečková, splnomocnené zástupkyne,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 5. júna 2025,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 102 ZFEÚ.

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu, ktorého stranami sú OSA, z.s., predtým OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z.s. (ďalej len „OSA“), ktorá je organizáciou kolektívnej správy autorských práv k hudobným dielam (ďalej len „organizácia kolektívnej správy“), založená podľa českého práva, a Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (Úrad na ochranu hospodárskej súťaže, Česká republika) (ďalej len „orgán na ochranu hospodárskej súťaže“) vo veci rozhodnutia, ktorým tento orgán uložil OSA sankciu za porušenie článku 102 ZFEÚ.

Právny rámec

Právo Únie

3 Článok 102 ZFEÚ stanovuje:

„Akékoľvek zneužívanie dominantného postavenia na vnútornom trhu či jeho podstatnej časti jedným alebo viacerými podnikateľmi sa zakazuje ako nezlučiteľné s vnútorným trhom, ak sa tým môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.

Takéto zneužívanie môže zahŕňať najmä:

a) priame alebo nepriame vynucovanie neprimeraných nákupných alebo predajných cien alebo iných obchodných podmienok;

…“

4 Článok 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 167, 2001, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230), nazvaný „Právo verejného prenosu diel a právo sprístupňovania predmetov ochrany verejnosti“, v odseku 1 stanovuje:

„Členské štáty poskytnú autorom výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať akýkoľvek verejný prenos ich diel, či po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane sprístupňovania ich diel verejnosti takým spôsobom, aby verejnosť k nim mala prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí.“

České právo

5 Ustanovenie § 23 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) [zákon č. 121/2000 o autorskom práve, o právach súvisiacich s autorským právom a o zmene a doplnení niektorých zákonov (autorský zákon)], v znení účinnom v období od 19. mája 2008 do 6. novembra 2014 zaručoval autorom právo na odmenu za používanie ich diel, ktoré boli sprístupnené osobám ubytovaným v súkromných izbách prostredníctvom technických zariadení spôsobilých na prijímanie rozhlasového alebo televízneho vysielania.

6 Ustanovenie § 11 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže (zákon č. 143/2001 o ochrane hospodárskej súťaže), zo 4. apríla 2001, v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej stanovuje:

„Zneužívanie dominantného postavenia na úkor iných súťažiteľov alebo spotrebiteľov je zakázané. Zneužitím dominantného postavenia je najmä

a) priame alebo nepriame vynucovanie neprimeraných podmienok v zmluvách s inými účastníkmi trhu, najmä vynucovanie plnenia, ktoré je v čase uzavretia zmluvy zjavne neprimerané poskytovanému protiplneniu,

…“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

7 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že OSA je jednou zo šiestich organizácií kolektívnej správy v Českej republike a na relevantnom trhu má dominantné postavenie.

8 Rozhodnutím z 18. decembra 2019 orgán na ochranu hospodárskej súťaže konštatoval, že v období od 19. mája 2008 do 6. novembra 2014 OSA uplatňovala na poskytovateľov hotelových ubytovacích služieb pôsobiacich v Českej republike poplatky za používanie diel chránených autorským právom, sprístupnených prostredníctvom televíznych a rozhlasových prijímačov, ktoré boli vypočítané bez zohľadnenia miery obsadenosti dotknutých hotelových zariadení, a to bez objektívneho odôvodnenia. Podľa tohto rozhodnutia OSA požadovala zaplatenie poplatkov za neobsadené izby, v ktorých k žiadnemu použitiu takýchto diel nedošlo.

9 Orgán na ochranu hospodárskej súťaže konštatoval, že OSA si týmto konaním vynucovala nekalé obchodné podmienky na vnútroštátnom trhu s poskytovaním licencií na používanie diel chránených autorským právom. Tento orgán rozhodol, že uvedená prax predstavuje zneužitie dominantného postavenia, ktoré je zakázané článkom 102 ZFEÚ a príslušnými ustanoveniami českých právnych predpisov o hospodárskej súťaži. V dôsledku toho uložil organizácii OSA pokutu vo výške 10 676 000 českých korún (CZK) (približne 429 000 eur) a zakázal jej vytýkané konanie.

10 OSA proti tomuto rozhodnutiu podala rozklad, ktorý predseda orgánu na ochranu hospodárskej súťaže zamietol rozhodnutím z 23. novembra 2020.

11 OSA podala proti tomuto rozhodnutiu žalobu na Krajský soud v Brně (Krajský súd Brno, Česká republika), vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.

12 Podľa tohto súdu je medzi účastníkmi konania nesporné, že OSA má v Českej republike v oblasti kolektívnej správy autorských práv „faktický monopol“ a že v období od 19. mája 2008 do 6. novembra 2014 OSA hotelovým zariadeniam účtovala poplatky za šírenie chránených diel prostredníctvom televíznych a rádiových prijímačov umiestnených v izbách, a to bez ohľadu na to, či boli obsadené, alebo nie. Účastníci konania sa naopak nezhodujú v otázke výkladu judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa pojmu „zneužitie dominantného postavenia“ a jej uplatnenia na skutkové okolnosti sporu vo veci samej.

13 Podľa organizácie OSA mal orgán na ochranu hospodárskej súťaže preskúmať, či je možné jej cenovú prax považovať za zneužívajúcu, a to vzhľadom na kritériá stanovené Súdnym dvorom v rozsudku zo 14. februára 1978, United Brands a United Brands Continentaal/Komisia (27/76, EU:C:1978:22), ktoré boli uplatnené v osobitnom kontexte organizácií kolektívnej správy v rozsudkoch zo 14. septembra 2017, Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra – Latvijas Autoru apvienība (C-177/16, EU:C:2017:689), a z 25. novembra 2020, SABAM (C-372/19, ďalej len „rozsudok SABAM“, EU:C:2020:959).

14 Vnútroštátny súd sa však domnieva, že Súdny dvor sa ešte nevyjadril k otázke, či nezohľadnenie miery obsadenosti izieb hotelových zariadení pri výpočte výšky poplatkov, ktoré sa majú zaplatiť podľa autorského práva, môže predstavovať zneužitie dominantného postavenia v zmysle článku 102 ZFEÚ.

15 V prvom rade tento súd poukazuje na to, že bude musieť preskúmať tvrdenia organizácie OSA, podľa ktorých spor nemožno vyriešiť jednoduchým uplatnením zásad stanovených v rozsudku SABAM. OSA tvrdila, že tento rozsudok sa týka poplatkov, ktoré sa majú zaplatiť podľa autorského práva za diela, ktoré napriek tomu, že boli sprístupnené, neboli v rámci hudobného festivalu použité. Hoci je podľa organizácie OSA požiadavka na zaplatenie poplatkov v takomto kontexte neprimeraná, požiadavka na zaplatenie ročného poplatku za sprístupnenie diel v izbách hotelového zariadenia je primeraná, a to bez ohľadu na mieru obsadenosti tohto zariadenia, s výnimkou izieb, ktoré boli neobsadené počas celého roka.

16 V druhom rade vnútroštátny súd uvádza, že sa nezdá, že by judikatúra Súdneho dvora stanovila konkrétne kritériá, ktoré by umožnili určiť, či sa nezohľadnenie miery obsadenosti izieb hotelového zariadenia pri výpočte poplatku, ktorý sa má zaplatiť podľa autorského práva, má posudzovať z hľadiska článku 102 ZFEÚ tak, že ide o stanovovanie neprimerane vysokých cien, ako tvrdí OSA, alebo tak, že ide o vynucovanie „neprimeraných obchodných podmienok“ v zmysle tohto ustanovenia, ako tvrdí orgán na ochranu hospodárskej súťaže.

17 V tomto druhom prípade sa vnútroštátny súd domnieva, že by bolo ešte potrebné určiť kritériá umožňujúce preukázanie neprimeranosti obchodnej podmienky. V tejto súvislosti sa OSA domnieva, že je potrebné splnenie troch kumulatívnych kritérií. Táto podmienka po prvé nesmie mať žiadnu súvislosť s účelom zmluvy alebo byť nevyhnutná na dosiahnutie jej zamýšľaného účinku. Po druhé musí uvedená podmienka druhej zmluvnej strane spôsobiť ujmu. Po tretie tá istá podmienka nesmie byť ani primeraná, ani spravodlivá. Orgán na ochranu hospodárskej súťaže v tejto súvislosti namieta, že ani Európska komisia, ani súdy Únie tieto kritériá neuplatnili a že v prejednávanej veci stačilo overiť, či je obchodná podmienka stanovená organizáciou OSA odôvodnená a primeraná.

18 Vnútroštátny súd tiež uvádza, že ak by sa mal použiť prvý prípad uvedený v bode 16 tohto rozsudku, bolo by ešte potrebné určiť, či cenovú prax organizácie OSA možno v rozsahu, v akom stanovuje príliš vysoké ceny považovať za prax, ktorá je v rozpore s článkom 102 ZFEÚ. Výklad

Súdneho dvora by umožnil objasniť, či a ako možno kritériá vyplývajúce z rozsudku zo 14. februára 1978, United Brands a United Brands Continentaal/Komisia (27/76, EU:C:1978:22), uplatniť v kontexte veci, ktorú prejednáva vnútroštátny súd.

19 V treťom rade sa tento súd domnieva, že na účely overenia, či sú splnené znaky skutkovej podstaty porušenia uvedeného v článku 102 ZFEÚ, treba rozhodnúť, či bol orgán na ochranu hospodárskej súťaže povinný preukázať, že predmetná cenová prax mala protisúťažný účinok, alebo či tento orgán mohol vychádzať zo samotného rizika narušenia hospodárskej súťaže.

20 Vo štvrtom a v poslednom rade sa vnútroštátny súd pýta, či je na konštatovanie existencie porušenia článku 102 ZFEÚ potrebné preukázať, že cenová prax organizácie OSA podstatne ovplyvnila obchod medzi členskými štátmi, alebo či stačí preukázať, že takýto účinok bol dôvodne predpokladateľný.

21 Za týchto okolností Krajský soud v Brně (Krajský súd Brno) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Možno článok 102 [druhý odsek] písm. a) [ZFEÚ] vykladať v tom zmysle, že zneužitím dominantného postavenia v zmysle tohto článku je konanie organizácie kolektívnej správy, ktorá má v členskom štáte faktický monopol a uplatňuje voči prevádzkovateľom ubytovacích zariadení ceny za poskytovanie licencie na sprístupňovanie autorských diel prostredníctvom televíznych a rozhlasových prijímačov umiestnených v izbách určených na súkromné ubytovanie hostí, ktoré nezohľadňujú skutočnú obsadenosť jednotlivých izieb týchto ubytovacích zariadení?

2. Ak je odpoveď na prvú prejudiciálnu otázku kladná, treba takéto konanie posúdiť z hľadiska a) uplatňovania neprimeraných obchodných podmienok, alebo b) uplatňovania neprimerane vysokých cien?
   [a)] Ak je správnym štandardom uplatňovanie neprimeraných obchodných podmienok, aké konkrétne kritérium sa má použiť na jeho posúdenie?
   [b)] Ak je relevantným pravidlom uplatňovanie neprimerane vysokých cien, aké konkrétne kritérium sa má použiť na jeho posúdenie: bežné kritérium ‚United Brands' alebo jeho upravená verzia?

3. Je pri preukazovaní porušenia článku 102 [druhého odseku] písm. a) ZFEÚ v súvislosti s konaním uvedeným v prvej položenej otázke potrebné preukázať skutočné alebo potenciálne negatívne účinky na súťaž (vrátane účinkov na blahobyt spotrebiteľov a vykorisťovateľských účinkov konania dominanta)?

4. Je pri preukazovaní porušenia článku 102 [druhého odseku] písm. a) ZFEÚ v súvislosti s konaním uvedeným v prvej položenej otázke potrebné preukázať podstatný vplyv uvedeného konania na obchod medzi členskými štátmi EÚ, alebo postačuje dôvodný predpoklad, že by k takémuto účinku mohlo dôjsť, a nie je nutné skúmať jeho skutočný rozsah?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej a druhej otázke

22 Svojimi prvými dvoma otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 102 druhý odsek písm. a) ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že organizácia kolektívnej správy nezohľadňuje mieru obsadenosti hotelových zariadení pri výpočte poplatkov za udelenie licencie na sprístupňovanie diel chránených autorským právom týmto zariadeniam, predstavuje zneužitie dominantného postavenia spočívajúce v uplatňovaní neprimeraných cien alebo iných neprimeraných obchodných podmienok.

23 Najprv treba pripomenúť, že podľa článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 autori disponujú právom preventívnej povahy, ktoré im umožňuje zasiahnuť voči prípadným používateľom ich diela a verejnému prenosu, ktorý títo používatelia zamýšľajú uskutočniť, a na tento účel prenos zakázať (rozsudok z 20. júna 2024, GEMA, C-135/23, EU:C:2024:526, bod 17 a citovaná judikatúra).

24 Pokiaľ ide o hotelové zariadenia, Súdny dvor spresnil, že sprístupnenie rozhlasových alebo televíznych prijímačov schopných prijímať signály, a teda šíriť chránené diela v izbách týchto zariadení, predstavuje sprístupnenie verejnosti v zmysle tohto článku 3 ods. 1, ktoré hosťom umožňuje prístup k takýmto dielam, a to bez toho, aby bolo rozhodujúce, či túto možnosť využijú, alebo nie (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. decembra 2006, SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, bod 43, ako aj z 20. júna 2024, GEMA, C-135/23, EU:C:2024:526, bod 33 a citovanú judikatúru).

25 V tejto súvislosti Súdny dvor konštatoval, že hostia sa v takomto zariadení zvyčajne rýchlo striedajú a že vo všeobecnosti ide o dosť veľký počet osôb, takže ich treba považovať za verejnosť (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. decembra 2006, SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, bod 38).

26 Okrem toho konanie hotelového zariadenia, ktoré svojim hosťom umožňuje prístup k vysielaným dielam, sa musí považovať za poskytnutie dodatočnej služby na účel dosiahnutia určitého zisku, keďže ponuka tejto služby má vplyv na úroveň hotela, a teda aj na cenu izieb (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. decembra 2006, SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, bod 44).

27 Ďalej treba pripomenúť, že organizácia kolektívnej správy, ktorá má na území členského štátu monopol na správu autorských práv k určitej kategórii chránených diel a za poplatok sprístupňuje tieto diela hospodárskym subjektom na účely ich verejného prenosu, musí byť považovaná za podnik, ktorý má dominantné postavenie na podstatnej časti vnútorného trhu v zmysle článku 102 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok SABAM, body 26 a 27, ako aj citovanú judikatúru). Ako bolo uvedené v bode 7 tohto rozsudku, v prejednávanej veci je nesporné, že OSA má takéto dominantné postavenie.

28 Okrem toho treba uviesť, že ak sa údajná neprimeraná povaha konania takejto organizácie kolektívnej správy týka výšky poplatkov, teda uplatňovanej ceny ako takej, a nie iných podmienok tohto sprístupnenia, tieto sadzby sa musia posudzovať z hľadiska kritérií týkajúcich sa neprimerane vysokých cien.

29 Takéto správanie teda môže predstavovať zneužitie zakázané článkom 102 ZFEÚ, ak takáto organizácia pri stanovovaní výšky týchto poplatkov požaduje príliš vysokú cenu, ktorá nie je v primeranom pomere k ekonomickej hodnote ňou poskytnutej služby. Táto prípadná neprimeraná výška poplatkov sa musí posúdiť s prihliadnutím na všetky okolnosti danej veci (pozri v tomto zmysle rozsudok SABAM, body 28 a 29, ako aj citovanú judikatúru).

30 V tejto súvislosti treba zohľadniť nielen ekonomickú hodnotu služby kolektívnej správy ako takej, ale aj povahu a rozsah používania diel, ako aj ekonomickú hodnotu vytvorenú týmto používaním (pozri v tomto zmysle rozsudok SABAM, bod 30)

31 Hoci, ako bolo pripomenuté v bode 24 tohto rozsudku, sprístupnenie signálov a rozhlasových alebo televíznych prijímačov v izbách hotelového zariadenia predstavuje verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29, a to bez toho, aby bolo dôležité, či sa táto verejnosť zložená z hostí prítomných v tomto zariadení rozhodne prístup k takto sprístupneným dielam využiť, alebo nie, pokiaľ ide o článok 102 ZFEÚ, treba naopak dospieť k záveru, že počet osôb tvoriacich uvedenú verejnosť je relevantnou skutočnosťou na účely posúdenia jednak rozsahu potenciálneho použitia diel chránených autorskými právami a jednak toho, aký zisk, uvedený v bode 26 tohto rozsudku, môže hotelové zariadenie získať z licencie, ktorú mu udeľuje organizácia kolektívnej správy. Miera obsadenosti hotelových zariadení je preto okolnosťou, ktorú treba zohľadniť pri posúdení rozsahu používania diel a ekonomickej hodnoty, ktorú predstavuje ich používanie, a teda pri určení, či poplatky požadované za poskytnutie licencií, ktoré umožňujú verejný prenos diel, sú „neprimerané“ v zmysle článku 102 druhého odseku písm. a) ZFEÚ, a to pomocou štatistického modelu alebo na základe iných kritérií, ak sú tieto kritériá objektívne, stabilné, ľahko dostupné a overiteľné.

32 V tejto súvislosti neexistuje žiadny dôvod domnievať sa, že v situáciách týkajúcich sa hotelových zariadení je irelevantná judikatúra pripomenutá a spresnená Súdnym dvorom v bodoch 30 a 41 rozsudku SABAM, podľa ktorej sa protihodnota splatná za verejný prenos chránených diel, ktorú predstavuje poplatok stanovený organizáciou kolektívnej správy, musí preskúmať s ohľadom na povahu a rozsah používania diel, ako aj na hodnotu používania uvedených diel v ekonomickom styku, ktorá závisí najmä od skutočného počtu osôb, ktoré chránené diela používajú.

33 V zásade teda nemožno pripustiť, aby organizácia kolektívnej správy od hotelových zariadení požadovala poplatky, ktoré nezohľadňujú skutočnosť, že podstatná časť ich izieb je pre hostí nedostupná, a to napríklad z dôvodu sezónneho obmedzenia činnosti, čiastočného uzavretia z dôvodu renovácie alebo z dôvodu výnimočnej situácie, akou je zdravotná kríza.

34 Vo všeobecnosti platí, že hoci poplatok uplatňovaný touto organizáciou môže byť založený na paušálnych sadzbách, musí zohľadňovať prinajmenšom odhad skutočne použitého množstva diel chránených autorským právom (pozri v tomto zmysle rozsudok SABAM, bod 50).

35 S prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu vrátane dostupnosti a spoľahlivosti údajov týkajúcich sa miery obsadenosti hotelových zariadení, ako aj existujúcich technologických nástrojov (pozri v tomto zmysle rozsudok SABAM, bod 55), prináleží vnútroštátnemu súdu, aby posúdil, či OSA mohla pri stanovení poplatkov zohľadniť predpokladanú mieru obsadenosti hotelových zariadení bez toho, aby to viedlo k neprimeranému zvýšeniu jej nákladov na správu zmlúv medzi ňou a používateľmi chránených diel a na dohľad nad používaním diel chránených autorským právom.

36 Nemožno preto vylúčiť, že metóda výpočtu poplatkov uplatňovaná organizáciou OSA, ktorá nezohľadňuje mieru obsadenosti hotelových zariadení, musí byť kvalifikovaná ako „zneužívanie“ v zmysle článku 102 ZFEÚ. V prípade, že by metóda výpočtu poplatkov, ktorá by zohľadňovala túto mieru obsadenosti mohla byť použitá za primerané náklady a zahŕňala by podstatné zníženie výšky poplatkov, by bolo možné dospieť k záveru, že použitie súčasnej metódy výpočtu týchto poplatkov vedie k neprimeraným cenám v zmysle druhého odseku písm. a) článku 102 ZFEÚ.

37 Vyššie uvedeným záverom nie je dotknutá povinnosť vnútroštátneho súdu zohľadniť akékoľvek ďalšie skutočnosti, ktoré sú tiež relevantné na posúdenie toho, či je výška poplatkov primeraná, alebo nie. Takéto skutočnosti môžu potvrdiť alebo vyvrátiť nepriamy dôkaz o zneužití dominantného postavenia, ktorý môže prípadne vyplývať z nezohľadnenia miery obsadenosti hotelových zariadení.

38 Z ustálenej judikatúry tak vyplýva, že ak organizácia kolektívnej správy stanoví výšku poplatkov, ktorá je podstatne vyššia ako poplatky uplatňované v iných členských štátoch, za predpokladu, že porovnanie výšky sadzieb sa uskutočnilo na jednotnom základe, tento rozdiel treba považovať za nepriamy dôkaz zneužitia dominantného postavenia. V tejto súvislosti je vhodné porovnať jej sadzby so sadzbami uplatňovanými v susedných štátoch, ako aj so sadzbami uplatňovanými v iných členských štátoch, poopravenými o index zohľadňujúci paritu kúpnej sily, pokiaľ boli referenčné štáty vybrané na základe objektívnych, primeraných a overiteľných kritérií a pokiaľ bol základ pre vykonané porovnania jednotný (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. septembra 2017, Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra – Latvijas Autoru apvienība, C-177/16, EU:C:2017:689, body 38 a 51).

39 Pokiaľ ide napokon o otázku, či, ako tvrdí OSA, posúdenie prípadnej neprimeranej výšky cien uplatňovaných organizáciou kolektívnej správy vyžaduje, aby bolo overené, či existuje prílišný nepomer medzi nákladmi, ktoré táto organizácia skutočne vynakladá, a uplatňovanými cenami, stačí uviesť, že v súlade s judikatúrou Súdneho dvora nie je použitie tohto porovnania cien a nákladov v rámci tohto posúdenia povinné, keďže to, či sú uplatňované ceny neprimerane vysoké umožňujú určiť aj iné metódy (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. septembra 2017, Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra – Latvijas Autoru apvienība, C-177/16, EU:C:2017:689, body 36 a 37, a SABAM, bod 31).

40 V dôsledku uvedeného treba na prvé dve otázky odpovedať tak, že článok 102 druhý odsek písm. a) ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že organizácia kolektívnej správy nezohľadňuje mieru obsadenosti hotelových zariadení pri výpočte poplatkov za udelenie licencie na sprístupnenie diel chránených autorským právom týmto zariadeniam, môže, v závislosti od všetkých relevantných okolností, prispieť ku konštatovaniu zneužitia dominantného postavenia, ktoré spočíva v uplatňovaní neprimeraných cien, za predpokladu, že sa overí, či je výška týchto poplatkov neprimeraná vo vzťahu k povahe a rozsahu používania diel, ako aj k ekonomickej hodnote vytvorenej týmto používaním.

O tretej otázke

41 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 102 druhý odsek písm. a) ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že konštatovanie zneužitia dominantného postavenia vyžaduje, aby orgán na ochranu hospodárskej súťaže preukázal, že predmetné konanie má skutočný vplyv na hospodársku súťaž, a najmä na blaho spotrebiteľov.

42 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že cieľom článku 102 ZFEÚ je sankcionovať nielen konania, ktoré môžu spôsobiť priamu ujmu spotrebiteľom, ale aj konania, ktoré im spôsobujú nepriamu ujmu tým, že poškodzujú štruktúru efektívnej hospodárskej súťaže (rozsudok z 12. mája 2022, Servizio Elettrico Nazionale a i., C-377/20, EU:C:2022:379, bod 44, ako aj citovaná judikatúra).

43 Orgán na ochranu hospodárskej súťaže teda unesie svoje dôkazné bremeno, ak preukáže, že konanie podniku v dominantnom postavení môže prostredníctvom použitia iných zdrojov alebo prostriedkov, než sú tie, ktorými sa riadi bežná hospodárska súťaž, narušiť účinnú štruktúru efektívnej hospodárskej súťaže bez toho, aby bolo potrebné, aby tento orgán preukázal, že uvedené konanie môže okrem iného spôsobiť priamu ujmu spotrebiteľom. Dotknutý dominantný podnik sa však môže vyhnúť zákazu uvedenému v článku 102 ZFEÚ tým, že preukáže, že poškodenie štruktúry efektívnej hospodárskej súťaže, ktoré môže vyplývať z predmetného konania, je vyvážené alebo dokonca prekonané pozitívnymi účinkami vo vzťahu k spotrebiteľom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 12. mája 2022, Servizio Elettrico Nazionale a i., C-377/20, EU:C:2022:379, bod 47, ako aj z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 202).

44 V dôsledku uvedeného treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 102 druhý odsek písm. a) ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že konštatovanie zneužitia dominantného postavenia je dostatočne podložené, ak sa preukáže, že predmetné konanie môže poškodiť štruktúru efektívnej hospodárskej súťaže, bez toho, aby bolo potrebné preukázať, že toto konanie má okrem iného schopnosť spôsobiť priamu ujmu spotrebiteľom.

O štvrtej otázke

45 Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 102 druhý odsek písm. a) ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že orgán na ochranu hospodárskej súťaže je povinný preukázať, že zneužívajúce konanie podstatne ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

46 V tejto súvislosti z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že pri výklade a uplatnení podmienky uvedenej v článkoch 101 a 102 ZFEÚ týkajúcej sa vplyvu na obchod medzi členskými štátmi je potrebné zvoliť si ako východisko skutočnosť, že jej cieľom je určiť v rámci právnej úpravy hospodárskej súťaže pôsobnosť práva Únie vo vzťahu k právnym poriadkom členských štátov. Preto do pôsobnosti práva Únie patria všetky kartelové dohody a postupy, ktoré by mohli ovplyvňovať obchod medzi členskými štátmi spôsobom, ktorý by mohol škodiť napĺňaniu cieľov jednotného trhu medzi členskými štátmi, najmä rozdelením vnútroštátnych trhov alebo zmenou štruktúry hospodárskej súťaže na vnútornom trhu (rozsudok zo 14. septembra 2017, Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra – Latvijas Autoru apvienība, C-177/16, EU:C:2017:689, bod 26 a citovaná judikatúra).

47 Na to, aby boli rozhodnutie, dohoda alebo postup spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, musia na základe objektívnych právnych alebo skutkových dôvodov umožniť s dostatočnou pravdepodobnosťou predpokladať, že by mohli mať priamy či nepriamy, súčasný či potenciálny vplyv na obchod medzi členskými štátmi, a to takým spôsobom, že by bolo možné obávať sa, že budú brániť vytvoreniu jednotného trhu medzi členskými štátmi. Okrem iného je potrebné, aby tento vplyv nebol bezvýznamný (rozsudok zo 14. septembra 2017, Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra – Latvijas Autoru apvienība, C-177/16, EU:C:2017:689, bod 27 a citovaná judikatúra).

48 Súdny dvor už uznal, že sadzby uplatňované organizáciou kolektívnej správy, ktorá má monopol, môžu mať vplyv na cezhraničný obchod, čo je situácia, na ktorú sa vzťahuje článok 102 ZFEÚ. Na obchod medzi členskými štátmi môže mať totiž vplyv cenová prax organizácie kolektívnej správy, ktorá má vo svojom členskom štáte monopol a ktorá v tomto štáte spravuje okrem práv nositeľov práv, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tohto štátu, aj práva zahraničných nositeľov práv (rozsudok zo 14. septembra 2017, Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra – Latvijas Autoru apvienība, C-177/16, EU:C:2017:689, body 28 a 29).

49 V dôsledku uvedeného treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 102 druhý odsek písm. a) ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že orgán na ochranu hospodárskej súťaže je povinný preukázať, že zneužívajúce konanie je spôsobilé podstatne ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Ak je cenová prax organizácie kolektívnej správy autorských práv kvalifikovaná ako zneužívajúca, na účely konštatovania, že obchod medzi členskými štátmi môže byť týmto zneužitím významne ovplyvnený, stačí preukázať, že táto organizácia kolektívnej správy spravuje nielen práva nositeľov práv, ktorí sú štátnymi príslušníkmi členského štátu, v ktorom má monopol, ale aj práva nositeľov práv z iných členských štátov.

O trovách

50 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. **Článok 102 druhý odsek písm. a) ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že organizácia kolektívnej správy nezohľadňuje mieru obsadenosti hotelových zariadení pri výpočte poplatkov za udelenie licencie na sprístupnenie diel chránených autorským právom týmto zariadeniam, môže, v závislosti od všetkých relevantných okolností, prispieť ku konštatovaniu zneužitia dominantného postavenia, ktoré spočíva v uplatňovaní neprimeraných cien, za predpokladu, že sa overí, či je výška týchto poplatkov neprimeraná vo vzťahu k povahe a rozsahu používania diel, ako aj k ekonomickej hodnote vytvorenej týmto používaním.**

2. **Článok 102 druhý odsek písm. a) ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že konštatovanie zneužitia dominantného postavenia je dostatočne podložené, ak sa preukáže, že predmetné konanie môže poškodiť štruktúru efektívnej hospodárskej súťaže, bez toho, aby bolo potrebné preukázať, že toto konanie má okrem iného schopnosť spôsobiť priamu ujmu spotrebiteľom.**

3. **Článok 102 druhý odsek písm. a) ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že orgán na ochranu hospodárskej súťaže je povinný preukázať, že zneužívajúce konanie je spôsobilé podstatne ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Ak je cenová prax organizácie kolektívnej správy autorských práv kvalifikovaná ako zneužívajúca, na účely konštatovania, že obchod medzi členskými štátmi môže byť týmto zneužitím významne ovplyvnený, stačí**

preukázať, že táto organizácia kolektívnej správy autorských práv spravuje nielen práva nositeľov práv, ktorí sú štátnymi príslušníkmi členského štátu, v ktorom má monopol, ale aj práva nositeľov práv z iných členských štátov.

Podpisy